

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/ 2352
Toplantı Tarihi/Sayısı : 16.1.2024/41
Karar Numarası : 2024/84
Başvuran : B.A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Vazife malullüğünün tespiti hususunda hakkında düzenlenen raporun yasal süresi içinde gerekli makamlara gönderilmediği ve raporda tahrifat yapıldığı iddialarına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 1997 yılında askerliğini yaptığı sırada işaret ve uyarı levhası olmayan çukura düşmesi neticesinde çene kırığı ve çatlak oluşması sebebiyle revire kaldırılıp hastaneye sevk edildiğini, hastanede plastik cerrah olmadığı için çenesine bandaj yapılarak taburcu edildiğini, hastane raporunda operasyonu reddettiğinin yazıldığını, Zonguldak ilindeki hastanenin kapasitesinin yetersiz olması sebebiyle 15 gün sıvı gıdayla beslenmesi gerektiği söylenerek kendisine istirahat verildiğini ve bağlı olduğu Jandarma Komando Eğitim Birliğinden diğer birliğine dağıtımının yapıldığını, yaşadığı olay yüzünden travma yaşadığını, bu nedenle yeni birliğinde psikolojik olarak görev yapamaz hale geldiğini, tedavisi için Ankara Mevki Asker Hastanesine sevk edildiğini, uzun süren tedavi sürecinden sonra 45 gün hava değişimi verilerek taburcu edildiğini, Sivil Tabip Dr. Ü.B. tarafından süreli ilave raporlar verilerek ruhen ve bedenen askerliğe elverişli olmadığını belirtildiğini ve normal terhisinden 15 gün önce evine gönderildiğini, 2022 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Milli Savunma Bakanlığı (MSB)'na vazife malullüğü aylığı bağlanması için başvuruda bulunduğunu, başvurusunun Vazife Malullüğü Tespit Kurulunda görüşülmeden SGK tarafından reddedildiğini, akabinde söz konusu işleme karşı dava açtığını, Ankara 2. İdare Mahkemesinin 6/4/2023 tarihli ara kararı doğrultusunda 17/4/2023 günü Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniğine başvuruda bulunduğunu, muayene için 26/4/2023 günü Hastanenin Psikiyatri Kliniğine gittiğini, burada görevli Dr. N.Ç. tarafından kendisine seçimlerde kime oy vereceğinin sorulduğunu, verdiği cevap üzerine doktorun yüz ifadesinin değiştiğini ve kendisine sınırlı bir şekilde maluliyet peşinde olduğu söyledikten sonra odadan kovulduğunu, Dr. N.Ç.'nin psikolojik sorunları bulunduğunu, Dr. N.Ç.'nin Mahkemenin istediği raporu Ankara 2. İdare Mahkemesi yerine hiç alakası olmayan "Adalet Bakanlığı Sağlık Kurulu" diye gerçekte var olmayan bir kuruma gönderdiğini, Ankara 2. İdare Mahkemesinin ısrarlı rapor talebine ve yasal sürenin aşılmasına rağmen hakkındaki raporu göndermediğini, ayrıca Dr. N.Ç.'nin hakkındaki raporda tahrifat yaparak görevini kötüye kullandığını, hakkında düzenlenen rapordaki imza sahiplerinin askeri teknik bilgiye sahip olmayan ve bilgisizlikleri yüzünden insanların davalarını kaybetmesine vesile olan kadın doktorlar olduğunu, ilgili raporda yanlış ve gerçeği yansıtmayan ifadelerin yer aldığını, Hastanenin Psikiyatri Heyet Kurulu Başkanı olan Dr. N.Ç. hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına 2023/...soruşturma numarasıyla görevi kötüye kullanma,

evrakta sahtecilik suçlarından şikayette bulunduğunu ancak Ankara Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğü tarafından soruşturma izni verilmediğini, bunun üzerine konuyu Ankara Bölge İdare Mahkemesine taşıdığını, oysa ki Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Bölümü tarafından hakkında askerliğe elverişli olmadığı yönünde rapor düzenlendiğini iddia etmekte ve ilgili doktorlar hakkında gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek..."

5. 20/4/2016 tarih ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...),

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, yönlerinden incelenir..."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek,

araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, zgrlğinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, başvuranın 1997 yılında askerliğini yaptığı sırada yaşadığı travma nedeniyle psikolojik olarak askerlik yapamaz duruma gelmesi üzerine ruhen ve bedenen askerliğe elverişli olmadığının belirtilerek erken terhis edildiği, başvuranın vazife malullüğünün tespitine ilişkin raporun yasal süresi içinde ilgili makama gönderilmemesi ve raporda tahrifat yapılması nedeniyle mağduriyet yaşadığı iddialarına ilişkin olup, başvuru 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal nleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

11. Öte yandan başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesi neticesinde, başvuranın vazife malullüğü raporu hakkındaki iddiaları ile ilgili olarak, görevi kötüye kullanma ve evrakta sahtecilik suçlarından Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına Şikayette bulunduğu; 2023/... numaralı soruşturma dosyasında Ankara Valiliği İl İdare Kurulu tarafından soruşturma izni verilmemesi üzerine, soruşturma izni verilmemesi işleminin iptali için dava açtığı ve halen davanın devam ettiği anlaşılmaktadır.

12. Başvuranın dilekçesi, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme Őartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

16/1/2024 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
ye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye